

► wany cel. Nie znaczy to bynajmniej, że nie uwzględniają one w ogóle praktycznego wymiaru studiowania pod kątem przyszłej pracy, lecz nie to stanowi o poziomie kształcenia. Z kolei są kierunki studiów z natury rzeczy nastawione przede wszystkim, acz nie wyłącznie, na dawanie studentom wiedzy praktycznej, potrzebnej w zawodzie (uczelnie politechniczne, medyczne). Często słyszy się rozsądny postulat większego „zhumanizowania” tych kierunków.

Poważny problem stanowi uzawodowienie studiów. W moim rozumieniu nie ma on charakteru merytorycznego, stanowiącego o istocie edukacji, lecz ideologiczny. Jest to narzucanie uczelniom modelu wynikającego z traktowania edukacji jako rodzaju przedsiębiorstwa i towaru. Przez władze i środki masowego przekazu propagowane są szeroko *artes mechanicae*, gdyż absolwenci kierunków technicznych są potrzebni pracodawcom, którzy domagają się wyspecjalizowanych pracowników. Sami jednak nie łożą na wykształcenie studentów, na nachylenie zawodowe kształcenia właśnie.

Fałszywy jest argument, że w Polsce mamy wystarczającą liczbę osób z wyższym wykształceniem. Pojawiają się twierdzenia, że uczelnie produkują (w bardziej miękkiej wersji – kształcą) bezrobotnych. Ci, którzy je głoszą, w sposób świadomy stosują chwyt manipulacyjny, perswazyjne. Połączono bowiem w tym stwierdzeniu sztucznie i w sposób nieuprawniony, demagogiczny wręcz, dwa odmienne porządki – edukację i bezrobocie: za to ostatnie nie ponoszą odpowiedzialności uczelnie, lecz państwo. Bezrobocie jest klęską socjalną i zagraża wszystkim; o to, by go nie było, dbać musi władza. Droga prowadząca do zmniejszenia bezrobocia nie może być ograniczanie liczby studiujących, a tym samym poziomu wykształcenia społeczeństwa.

W wypowiedziach na temat edukacji wyższej podnoszony jest argument, że w Polsce mamy zbyt dużą liczbę uczelni. W tym kontekście mówi się także o Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych, powołanych w roku 1998. W chwili obecnej jest ich 36 – kształcą około stu tysięcy studentów. Mają one przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu młodzieży pochodzącej z uboższych warstw społecznych, głównie z małych miast i obszarów wiejskich. Dawniej, ułatwiając dostęp do studiów, mówiono o sprawiedliwości społecznej (klasowej), dziś zastąpiło ją miejsce zamieszkania – daje ono możliwość wyrównywanie szans.

Demagogiczny jest argument, że duża liczba studiujących powoduje automatycznie obniżenie poziomu nauczania. Jest to rozumowanie fałszywe, nie ma bowiem automatycznego związku między liczbą studiujących a wysokim poziomem nauczania. Umasowienie studiów jest ważnym osiągnięciem społecznym i cywilizacyjnym. W związku z większą liczbą studentów trzeba jednak w uczelniach dokonywać pewnych zmian organizacyjnych, takich jak zmniejszenie liczby studentów w grupach (dziś tak licznych, że wykluczają aktywny udział studenta), co pomoże na lepszy kontakt wykładowcy ze studentem.

Studia są potrzebne po to, by rozrastało się społeczeństwo oparte na wiedzy. Wykształcenie jest wartością samą w sobie, ono człowieka ubogaca i uszlachetnia. Pozbawiony wiedzy, niewykształcony, nie będzie pełnowartościowym obywatelem. Wykształcony, choć może mieć trudności ze znalezieniem pracy, jest w stanie lepiej rozumieć współczesny świat i jego mechanizmy. Nie popadnie w niewolę degradującej kultury masowej o charakterze globalnym, stanie się strażnikiem kultury narodowej, bez której naród traci swą tożsamość.

LUCJAN SUCHANEK  
członek czynnicy PAU

## Wydawnictwo PAU poleca...



Najnowszą publikacją poświęconą życiu i działalności kardynała Sapieha jako dostojnika Kościoła i postaci ważnej dla dziejów naszego narodu

### KARDYNAŁ ADAM STEFAN SAPIEHA Książę Niezłomny

W książce omówiono następujące zagadnienia:

- Kardynał Sapieha – duszpasterz i dostojnik Kościoła
- Środowisko rodzinne a postawa życiowa kardynała
- Kraków księcia biskupa
- Drogi życiowe Adama Sapiehy i Józefa Piłsudskiego
- Rada Główna Opiekuńcza i jej współpraca z metropolią krakowską w ramach działalności pomocowej i charytatywnej w czasie okupacji niemieckiej w Polsce
- Związki ks. prof. Wł. Chotkowskiego z biskupem krakowskim Sapieha



cena 20,00 zł  
stron 192  
Kraków 2014

Zamówienia  
wydawnictwo@pau.krakow.pl

www.pau.krakow.pl

